

Bijlage 2 Overzicht Moties en toezeggingen

1. Toezegging aan het lid Mulder (CDA) – nadere verfijning innovatiebudgetten

Bijgaand een inzicht in het aandeel van het mkb in de budgetten van de verschillende innovatie-instrumenten voor bedrijven. De instrumenten MIT-regeling en Innovatiefonds mkb+: seed capital zijn alleen toegankelijk voor het mkb. De WBSO, RDA, Eurostars en het Innovatiefonds mkb+: innovatiekredieten staan ook voor bedrijven groter dan mkb open, maar ook hierbij komt het overgrote deel van het budget ten goede aan het mkb. Zo is in 2012 74,2% van het WBSO budget en 100% van het budget voor innovatiekredieten ten goede gekomen aan het mkb. Voor wat betreft de TKI-toeslag en de MIT-regeling kan nog geen definitieve raming worden gegeven omdat deze regelingen pas recent van start zijn gegaan en exacte monitorgegevens nog onbekend zijn. De begroting betreft het jaar 2014, terwijl de andere cijfers gebaseerd zijn op 2012 behalve de MIT-regeling die alleen in 2013 een tender heeft gehad.

Tabel 1: aandeel mkb in benutting innovatie instrumenten

Instrument	Begroting 2014 (mln. euro kas)	Budgetaandeel mkb	Budgetaandeel starters	Aantal gebruikers
Generiek				
WBSO (fiscaal)	756	74,2%	11%	22.220
RDA (fiscaal)	302	38,5%	n.v.t.	13.860
Innovatiebox (fiscaal)	Raming 625	n.n.b.	n.n.b.	ca. 1.300
Innovatiefonds mkb+: seed capital	15,5	100%	100%	29 ¹
Innovatiefonds mkb+: Innovatiekrediet	67,5	100%	64%	36
Eurostars	7,9	83%	n.b.	44
Topsectoren				
TKI-toeslag	101,6	n.n.b.	n.b.	ca. 1.800
MIT-regeling	30 ²	100%	n.b.	ca. 1.700

In tabel 3 wordt een verder overzicht gegeven van het bereik van de innovatie-instrumenten WBSO, RDA en Innovatiefonds mkb+ Innovatiekrediet onder verschillende grootteklassen binnen het mkb (tot 250 werknemers). Voor de overige instrumenten is een dergelijk inzicht niet beschikbaar.

Tabel 2: overzicht bereik innovatie instrumenten binnen diverse grootteklassen van het mkb

Aandeel WBSO, RDA en Innovatiekrediet naar grootteklasse - 2012						
Aantal werkzame personen	aandeel Innovatiekrediet gebruikers	Aandeel Innovatiekrediet budget	aandeel WBSO- gebruikers	aandeel WBSO- budget	aandeel RDA- gebruikers	aandeel RDA- budget
< 5	33,3%	30,3%	49,8%	21,3%	55,6%	6,9%
5 - 10	23,1%	24,2%	12,4%	9,6%	11,2%	3,6%
10 - 50	28,2%	33,2%	25,8%	25,8%	22,5%	13%
50 - 100	5,1%	2,8%	5,4%	8,8%	4,9%	6,5%
100 - 250	2,6%	9,5%	4%	8,7%	3,6%	8,5%
> 250	-	-	2,6%	25,8%	2,2%	61,5%
TOTAAL	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Bron: Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

¹ In totaal zijn er 210 participaties gedaan vanaf de start van de seed-capital regeling in 2005

² Dit is het verplichtingenbedrag. Het kasbedrag was € 21,2 mln.

2. Toezegging aan het lid Mulder - Horizon 2020

Bijgaand beantwoord ik de toezegging aan het lid Mulder (CDA) over betrokkenheid van het mkb bij het Europese programma Horizon 2020.

- De aansluiting van het mkb op het Europese onderzoek- en innovatieprogramma Horizon 2020 (2014-2020) wordt verbeterd door:
- De deelname van het mkb aan reguliere consortia voor onderzoeksprojecten te verhogen door vereenvoudiging van regels en bij het opstellen van calls meer rekening te houden met de behoeften van het mkb;
- Mkb-specifieke instrumenten. Zo wordt er een nieuw mkb-instrument ingevoerd dat ondersteuning biedt voor haalbaarheidsstudies en voor research- en demonstratieactiviteiten om ideeën naar de markt te brengen en wordt het succesvolle Eurostars programma gericht op hightech-mkb voortgezet;
- Het mkb sterker te ondersteunen bij het verlenen van toegang tot financiering en risicokapitaal. Het aandeel van het budget dat het mkb moet kunnen verwerven in de pijlers Industrieel Leiderschap en Maatschappelijke Opgaven bedraagt 20%
- De Nederlandse cofinanciering van het Eurostars-programma (onderzoeks- en ontwikkelingsprogramma voor het innovatieve mkb) te verhogen naar € 13 mln. per jaar. Hierdoor kan het aantal Nederlandse deelnemende bedrijven en kennisinstellingen toenemen van 44 (waarvan 37 bedrijven) in 2012 naar circa 66 in 2014 (waarvan 50 bedrijven). Circa 80% van dit Nederlandse budget komt direct ten goede aan het innovatieve mkb.

Om de toegang van het mkb tot het Europees instrumentarium te vergemakkelijken, biedt EZ het mkb de volgende ondersteuning:

- Via de nationale klankbordgroep informeert EZ het mkb over de mogelijkheden van Brusselse programma's; Het mkb participeert hierin direct, samen met mkb-vertegenwoordigers vanuit de verschillende topsectoren, brancheorganisaties, regionale actoren en kennisinstellingen die veel met mkb werken. Inmiddels kent deze groep ruim zeventig vertegenwoordigers.
- De klankbordgroep wordt in een vroeg stadium digitaal op de hoogte gesteld van conceptwerkplannen en calls voor Horizon 2020 die voor de mkb'ers van belang zijn en kan op deze manier invloed uitoefenen op de invulling van de werkplannen door de commissie alsmede zich voorbereiden op de calls.
- RVO heeft overigens ook een digitale wegwijzer Horizon 2020 op haar website staan waarin deze informatie beschikbaar is.
- Het Enterprise Europe Network van Syntens en RVO ondersteunt mkb'ers bij het zoeken van Europese partners voor samenwerking;
- het Expertisecentrum internationaal Onderzoek en Innovatie van het RVO adviseert mkb'ers over relevante "calls for proposal" en adviseert bij het opstellen van projectvoorstellen.

3. Toezegging aan het lid Lucas - Vroege fase financiering

Uitgangspunten VFF instrument

Uitgangspunten bij de verdere uitwerking van het VFF instrument zijn eenvoud, transparantie, laagdrempelig voor de ondernemer en aansluiting bij de ecosysteempartners. Daarnaast is het instrument revolverend – indicatief is dat in totaal 20% tot 40% van de financiering wordt terugbetaald. Toekenning zal plaatsvinden op basis van kwaliteit en doelmatigheid.

Eén instrument voor 3 doelgroepen

Het vroege fase financiering-instrument kent drie doelgroepen en onderdelen:

1. co-investeringsfaciliteit business angels
2. voor academische starters
3. voor bestaand mkb en niet-academische starters

1. Co-investeringsfaciliteit business angels

Voor de co-investeringsfaciliteit voor business angels worden er gesprekken gevoerd met het Europese investeringsfonds (EIF). Zij hebben ervaring met een co-investeringsfonds voor business angels in Duitsland en zetten ook fondsen op in Oostenrijk en Spanje. Zij hebben niet alleen ervaring in het beheren van een co-investeringsfaciliteit, maar geven zelf ook co-financiering. Gedacht wordt aan een budget voor 4 jaar inclusief uitvoeringskosten van € 45 mln. waarvan € 25 mln. afkomstig is van het stimuleringspakket ondernemingsfinanciering van 17 september 2013.

Het EIF selecteert de business angels. Er wordt met de hele portefeuille (elke investering) van de business angel mee geïnvesteerd. Bij elke investering brengt de business angel 50% van het geld in en komt 50% van de investering uit het co-investeringsfonds. Business angels die in aanmerking komen moeten zich vooral richten op investeringen in het innovatieve mkb (innovatief in de brede zin). De investeringen kunnen sectorbreed zijn en in verschillende fasen met name starters en doorgroeiers. Het Business Angels co-investeringsfonds kan mogelijk medio 2014 operationeel zijn.

2. Academische starters

Het onderdeel voor academische starters wordt samen met NWO/STW uitgewerkt. Er wordt voortgebouwd op bestaande instrumenten van NWO/STW. Met dit nieuwe instrument moeten academische starters nog sneller met hun ideeën daadwerkelijk naar de markt kunnen gaan. Hiertoe kunnen ze een lening in twee fasen aanvragen bij NWO/STW. Ook zal dit instrument zorgen voor één generieke, landelijke aanpak met genoeg schaalgrootte. Gedacht wordt aan een budget voor 4 jaar inclusief uitvoeringskosten van € 14 mln. Naar verwachting zal dit instrument medio 2014 kunnen starten.

3. Innovatief bestaand mkb inclusief niet-academische starters

Voor het innovatief bestaand mkb (inclusief niet-academische starters) wordt een landelijke generieke leningsfaciliteit ontwikkeld, waar ondernemers een beroep op kunnen doen. De ondernemers maken kunnen in hun aanvraag gebruik maken van (regionale) ecosysteempartners. Indicatieve omvang van zo'n lening is € 50.000 - € 350.000. Gedacht wordt aan een budget voor 4 jaar inclusief uitvoeringskosten van € 36 mln. Naar verwachting zal dit instrument medio 2014 kunnen starten.